

מידע החיים

סכיזופרניה, אנורקסיה, דיכאונות, ניסיונות התאבדות, אלו הן חלק מהבעיות שאיתן מתמודדים תלמידי בית הספר מאור שפועל במרכז לבריאות הנפש בטירת כרמל, שמעניק מענה ללא מעט תלמידים מהקריות. הצצה לאחד מבתי הספר הייחודיים באזור, שמצליח בשקט ובצנעה גם להציג ממוצע ציונים מרשים במיוחד בבחינות הבגרות למרות הקשיים < אושרת שטיינברג-קרן < osher295@gmail.com

"אם יש תלמיד שאינו מסוגל להתמודד עם תלמידים נוספים, אנו דואגים לכך שישב עימו מורה ויעביר את השיעור באופן פרטני. רבים מהתלמידים הנמצאים אצלנו סובלים מחרדות שונות, החפריעות להם בתפקוד היומיומי בחברה. פחד מאנשים, פחד מקרבה, פחד מחגע"

עים לפתחו של בית הספר מעוניינים לחזור לשגרה ובמהירות האפשרית. מכאן בא שיתוף הפעולה המקסים בין הצוות שמחנך ומטפל לבין משפחות התלמידים. כן זכיתי לראות הצלחות רבות ושונות, בדמות תלמידים שלי בעבר שמנה לים כיום חיי שגרה תקינים לחלוטין.

"מאור הוקם במסגרת חוק חינוך חנים לילדים חולים בשנת 2001. מכיוון שישנם ילדים המאור שפויים במרכז לבריאות הנפש לתקופה ארוכה, משמש בית הספר כגשר וממשיך את שגרת הלמידה בהתאם לגיל הכרונולוגי ולמצבו הנפשי של הילד. ההבנה היא שילדים כאלו יש קושי לחזור לשגרה אחרי תקופת האשפוז, וככל שהפערים הלימודיים בינם לבין בני גילם יהיו קטנים יותר כך הסיכוי שייקלטו בהצלחה בתורה גדול יותר", אומרת לוין.

התלמידים מגיעים לפרקי זמן קצרים הנעים בין כמה שבועות עד כמה חודשים. זה לא קל, בוודאי שלא נוכח המצוקות שבהן הם נמצאים. "מכיוון שבית הספר הוא חלק בלתי נפרד מהמדרג כזו לבריאות הנפש, אנו מעניקים לכל תלמיד טיפול פסיכולוגי של שעתיים בשבוע בנוסף לטיפול אותו הוא מקבל במסגרת המרכז הרפואי. הטיפול הזה מסייע לנו לזהות קשיים ומצוקות, מאפשר להבין את מצוקותיו של הילד ובתוך כך גם להתקרב אליו ולרכוש את אמונו.

"לא מדובר בבית ספר רגיל או מיוחד, אלא בבית ספר טיפולי שבו התפיסה החינוכית שונה. אנו מראש מכירים ומבינים את הבעייתיות. לפני שאנו ניגשים לחומר הלימודי, אנו מנסים לגעת ולפתור את הבעיות שבגללן הילד נמצא אצלנו, ליצור קירבה, אמון וביטחון בין התלמיד לצוות.

הקומות הראשונות, ולמרות שאינו מופרד נראה שונה לחלוטין מהנוף בבית החולים: חצר מטופה חת, תמונות צבעוניות, ציורים ועבודות יצירה של התלמידים תלויות על הקירות. שום דבר לא מסגיר את הסערות שמכפנים.

"מאור הוא למעשה הבית השני של הילדים המאושפזים, מטרתנו היא להחזיר את התלמידים שלנו לחיי שגרה בקהילה באופן מיטבי בעזרת כל הכלים העומדים לרשותנו", מסבירה לוין, "מדובר בילדים מכל שכבות האוכלוסייה, שסובי לים מבעיות רגשיות, חלקם חוו משבר טראומטי מחוץ או בתוך המשפחה, חלקם סובלים מדיכאון או לוקים במחלות נפש. הסיבות להגעה אלינו הן רבות ומגוונות, אבל ברור שמדובר בבעיות שעד כה לא נמצא להן פתרון אמיתי. אלו ילדים שוקר קים לפסק זמן מהעולם, יד מלטפת, יד מכוונת, מישהו שיעצים ויגדיל את הכוחות הפנימיים שבהם, וכאן אנחנו נכנסים לתמונה. רוב המטופלים שלנו אינם באים מהשכבות החלשות, וזה נתון שלא לגמרי מודעים אליו".

בית הספר הוקם במטרה להעניק מסגרת חינוך כית לילדים ובני נוער שנאלצים לקבל טיפול נפשי אינטנסיבי בעקבות בעיות רגשיות קשות או מחלות נפש ועוברים בו 45 אנשי צוות, מורים ומטפלים.

לוין שמנהלת את בית הספר מיומו הראשון מכירה כמעט את כל הילדים, מלווה אותם, מנסה לשבור את המציאות הסוערת שבה הם חיים באמצעות בניית שגרה פשוטה, ומשימה לא קלה. "מעולם לא נתקלתי במשבר כלשהו במהלך שנוי תיי כאן", היא אומרת, "הגעתם מהחינוך המיוחד ולרעתי כל התלמידים ובני משפחותיהם המגיי

ל פני כחודשיים, כשבמשרד החיי נוך פורסמו הנתונים לזכאות לבגרות, לא מעט רשויות מקומיות ובתי ספר חגגו, נופפו בנתונים, הציגו את מיטב הנוער, בנינו ובנותינו, שיכלו לממוצע הארצי. בבית הספר מאור ציינו את ההישג בצני עיה. אחרי העבודה הקשה והמאמץ במציאות מאור לא פשוטה, הצוות המקצועי והתלמידים הצליחו להשיג ממוצע מאוד מרשים.

כ־150 תלמידים תושבי הצפון, חלקם מהקריית, ות, בני 12 ועד 21, לומדים בבית הספר שנפתח במרכז לבריאות הנפש טירת כרמל. בבחינת הבגרות במתמטיקה 3 יחידות עומד הממוצע על 95, בבחינה באנגלית, 4 ו־5 יחידות - 80, ובתנ"ך, מדעי המחשב ולשון עומד הממוצע על יותר מ־85.

כל אחד מהתלמידים נושא עליו חוץ ממחברת ועט בעיות נפשיות קשות שבגינן הגיע לאישפוז סגור ופתוח. מנסה להתמודד עם שדים ומחלות כמו דיכאון, אנורקסיה, סכיזופרניה, ניסיונות התאבדות, הרס, ובד נבר לשבת בקבוצות קטנות ולהיות תלמיד שאולי משתעמם בשיעור היסטוריה ואולי מפתח ממתמטיקה.

"שגרת לימודים וצורך לחזור לחיים נורמטיביים בקהילה", כך מגדירים במרכז את המטרות של בית הספר. לא מפעל ציונים אלא מרכז שמכי שיר ילדים לחזור לחיים.

פסק זמן מהעולם

יעל לוין מנהלת את בית הספר מזה 13 שנים. בית הספר הוא חלק מבית החולים, חולש על שתי

"נערה שהיתה מאושפזת במשך כמעט שנה שלחה ולחדה אצלנו בבית הספר, היא היום סטודנטית בבית ספר לחינוך מיוחד, וזו גאווה גדולה מאוד. תלמידים רבים שלנו משרתים את המדינה בשירות לאומי. זה משהו שאנו מאוד מטימיעים בבית הספר, עד כמה חשובה התרומה למדינה ולחברה"